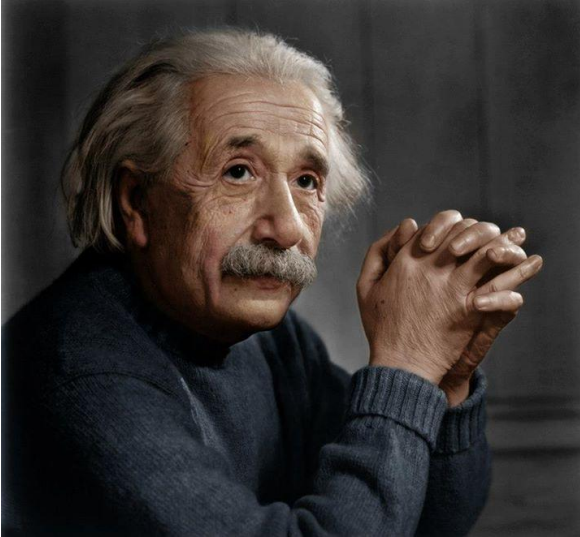


# BİR MAKALENİN MİMARİSİ

*Prof. Dr. Mustafa Asım Şafak*

# Charles Darwin

«Sadece gözlem yapsa ve hiç yazmak zorunda olmasa bir doğa bilimcinin yaşamı çok zevkli olurdu»



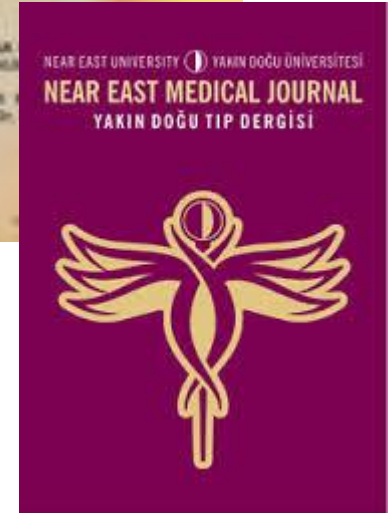
## Çin Atasözü

«Söz uçar, Yazı kalır»



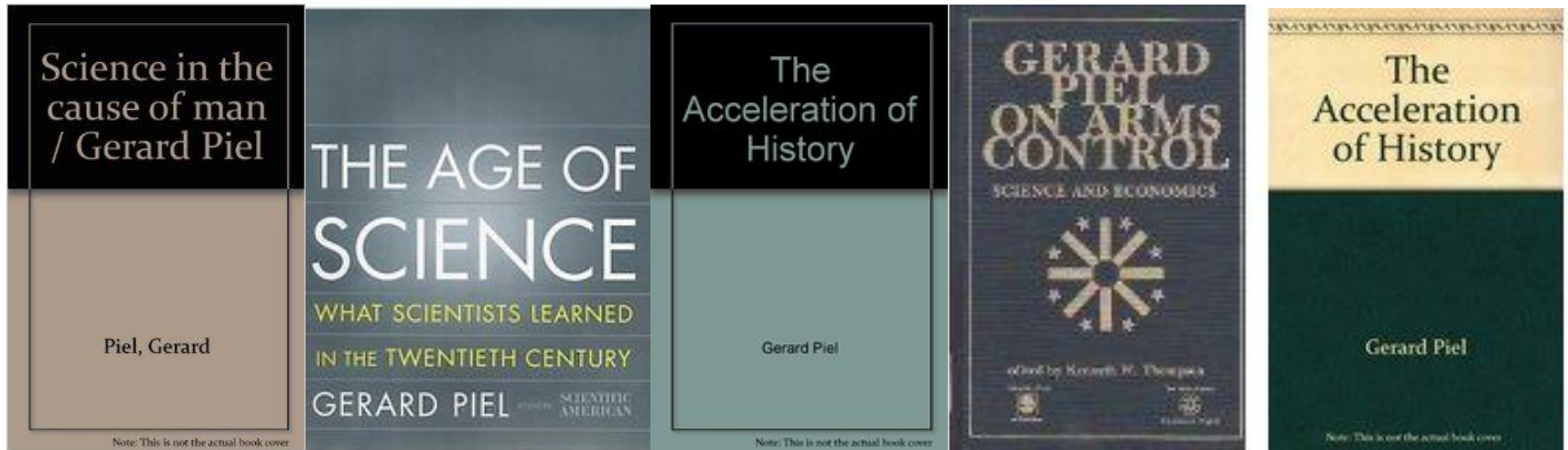
# Bilimsel Makale

*Bilimsel ve etik kurallara göre araştırılmış bir konuya ait sonuçların, uygun formatlarda hazırlanıp, yazılması, konunun özüne uygun yayın organına yönlendirilmesi, çeşitli yönleriyle editörler tarafından değerlendirilmesi ve konunun uzmanı bağımsız hakemlerce denetlenmesinin ardından diğer insanlara sunulabilmesi için yayımlanmasıdır.*



# Gerard Piel

«Yayinsız bilim  
ölüdür»



# *Vancouver*



# IMRAD



*Giriş (Introduction)*



*Yöntem (Methods)*



*Bulgular (Results)*



*ve (And)*



*Tartışma (Discussion)*

Franz Ingelfinger, NEJM editörü

# Bilimsel Çalışmanın Mantığı

I

- *Hangi problem incelendi?*
- *Cevap: Introduction = Giriş*

M

- *Problem nasıl incelendi?*
- *Cevap: Methods = Yöntemler*

R

- *Neler bulundu?*
- *Cevap: Results = Bulgular*

D

- *Bunlar ne anlam taşır?*
- *Cevap: Discussion = Tartışma*



# Çalışma Türleri



*Prospektif - IMRAD*



*Retrospektif -  
IMRAD*



*Olgu Sunumu -  
IMRAD?*

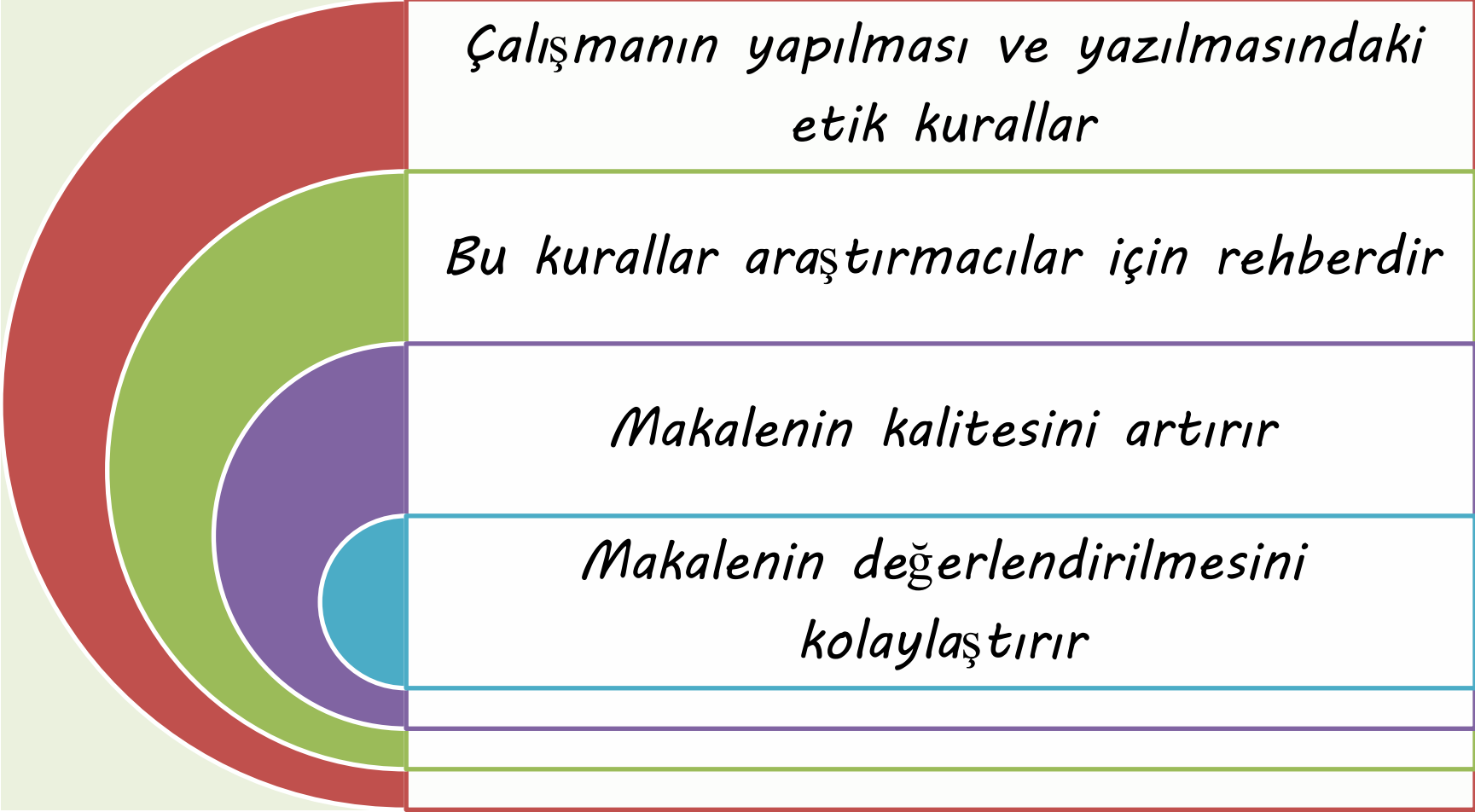


*Derleme - ?*



*Editöre Mektup -??*

# İCMJE



*Çalışmanın yapılması ve yazılmasındaki etik kurallar*

*Bu kurallar araştırmacılar için rehberdir*

*Makalenin kalitesini artırır*

*Makalenin değerlendirilmesini kolaylaştırır*

# Makalenin Mimarisi

*Başlık Sayfası*

*Özetler ve anahtar sözcükler*

*Ana metin-IMRAD*

*Giriş*

*Yöntem ve gereçler*

*Bulgular ve sonuçlar*

*Tartışma*

*Teşekkür*

*Kaynaklar*

*Tablolar*

*Şekiller*

# Giriş - Introduction

*Çalışmanın amacının anlatıldığı bölümdür*


*İlk cümleleri etkileyici ve merak uyandırıcı olmalıdır*

*Böyle bir çalışmaya neden ihtiyaç duyuldu?*

*Hipoteziniz nedir?*



# Giriş - Introduction



*Genel bilgiler*

*Özel kavram ve kısaltmalar*

*Atıf sayısına dikkat*

*Tekrarlardan kaçınılmalı*

*Kısa ve öz olmalı*

# Gereç ve Yöntem – Materials and Method

Yöntem	• Gözlem - Deneysel
Tür	• Prospektif - Retrospektif
Materyal	• Alet, edevat, ilaç, boya, vb.
Ortam	• Invivo - Invitro
Popülasyon	• İnsan - Deney hayvanı
Etik	• Helsinki B/National Research Council
Seçim	• Sıradan/Rastlantısal - Kabul/Red
Gruplama	• Kör sistemi
Ölçme	• Analitik ölçme - Sayma
İstatistik	• Parametrik - Non parametrik

# İstatistik

## Veri

- Ölçme/Sayma,
- Parametrik (normal dağılıma uyma) / Nonparametrik

## Grup sayıları

- Tek grup
- İki grup
- İkiden çok grup

## Grupların özellikleri

- Bağımsız gruplar
- Eş gruplar

## Gruplardaki denek sayısı

- $>25$  /  $<25$
- İstatistik için minimum 11

# İstatistiksel Test Seçimi

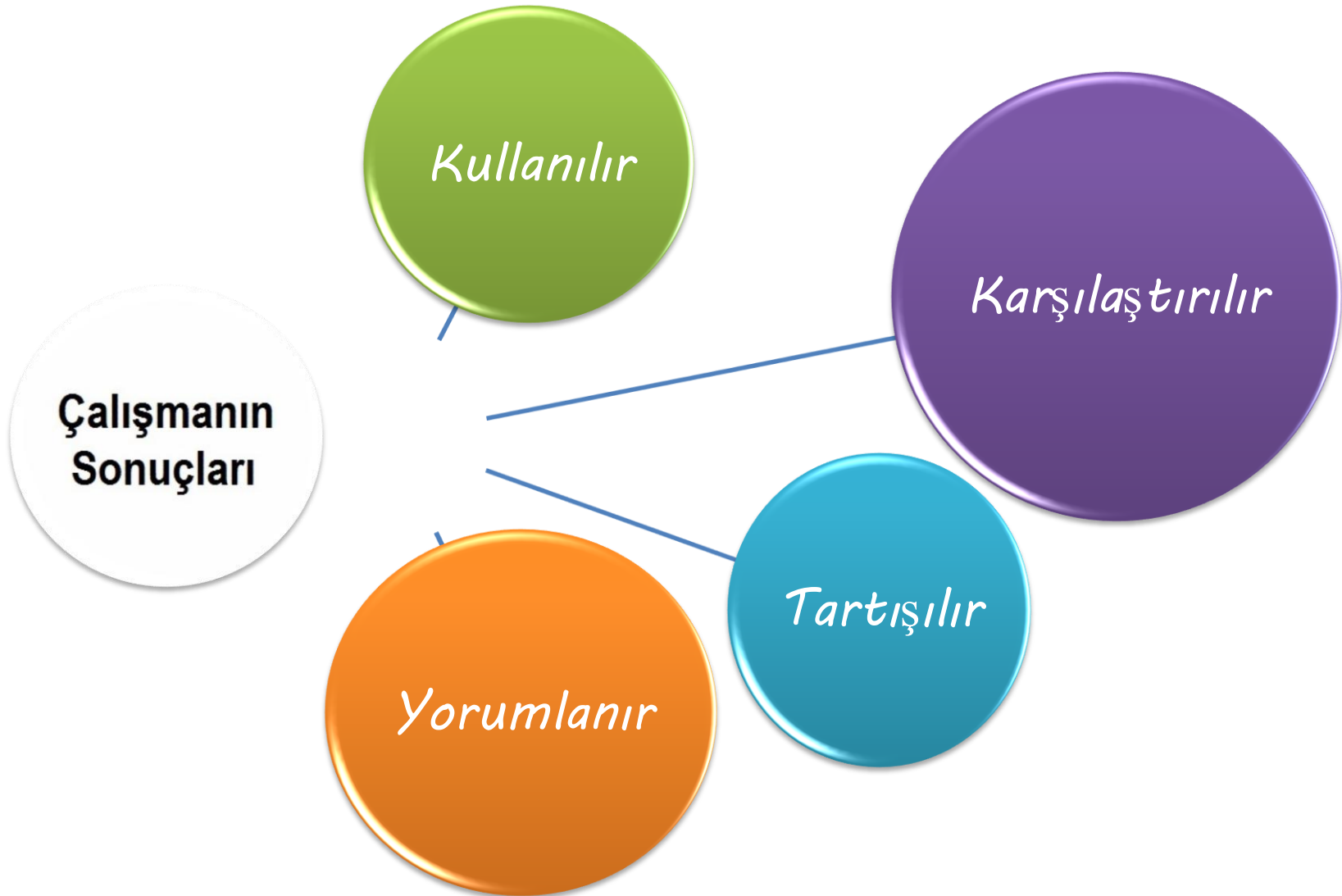
VERİ	PARAMETRİK	NONPARAMETRİK	BİNOMİNAL
Tek grup	Ortalama, SD	Median Interquartile rng.	Yüzde Oran
Tek grup-Evren	One sample t-test	Wiycoxon	Chi-square
İki bağımsız grup	2 sample t-test	Mann-Whitney	Fisher chi-square
İki eş arasında	Matched pair t-test	Wilcoxon	McNemar's test
Üç veya fazla grp	ANOVA	Kruskal-Walls	Chi-square
İki grup korelasyonu	Pearson	Spearman	Contingency corelation
İki değişkenin lineer ilişkisi	Lineer regresyon	NP lineer regresyon	Simple logistic regression



# Bulgular - Results



# Tartışma - Discussion



# Tartışma - Discussion



*Çalışmanın Güçlü ve Zayıf tarafları*

*Sonuçları etkileyen faktörleri açıklayın*



*Açıklanamayan etkilenmeleri vurgulayın*

*Hipotez karşıtı fikirleri çürütün*



*Karşıt görüşlere yer verin*

*Gereksiz atıflardan kaçının*



# Anlatım Dili

*Geniş  
zaman*

- *Özet*
- *Tartışmada*

*Geçmiş  
zaman*

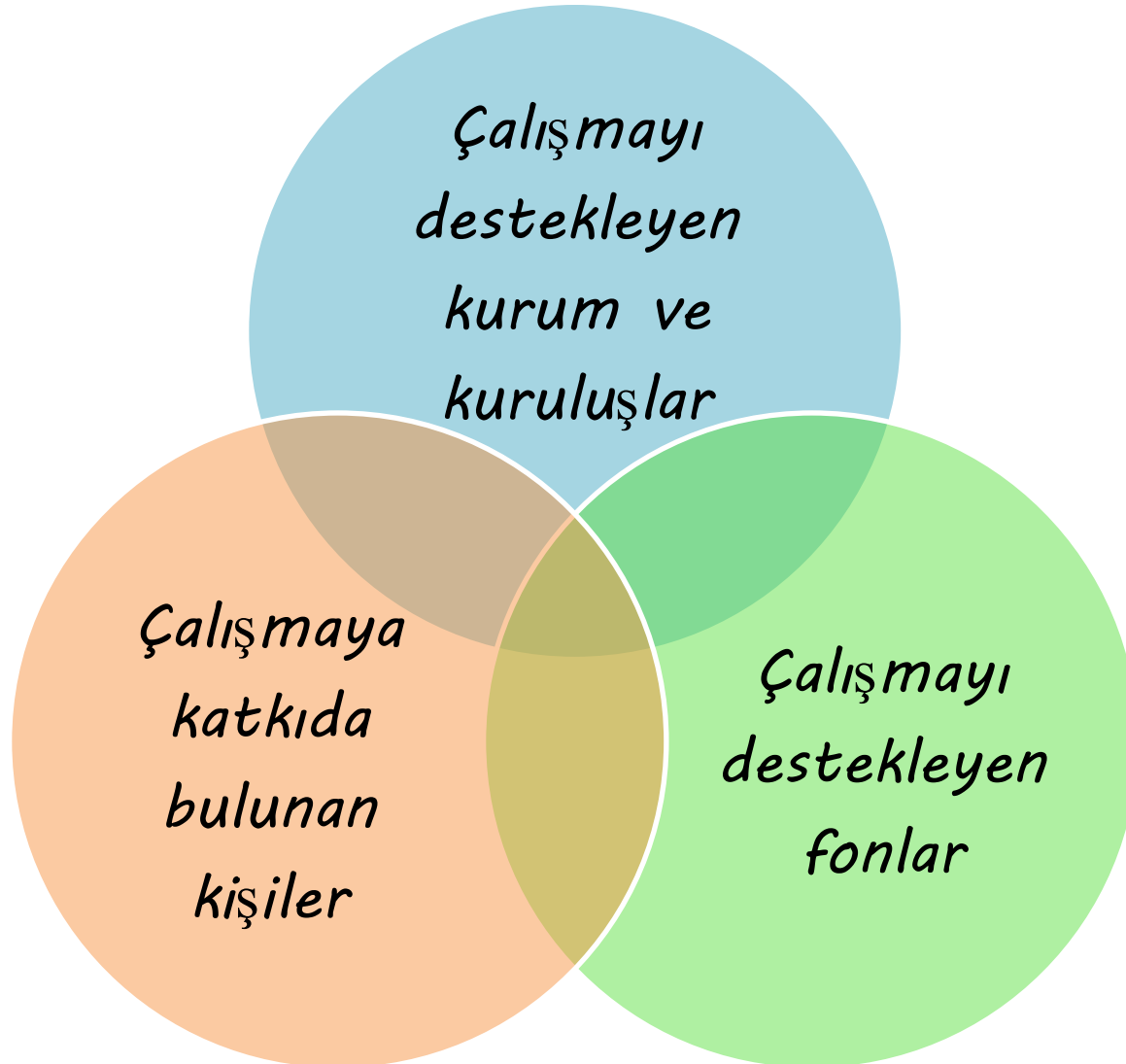
- *Yöntem ve Gereç bölümünde*
- *Bulgular bölümünde*

*Giriş*

- *Genel bilgilerden geniş zamanda*
- *Kendi çalışmanızdan geçmiş zamanda*



# Teşekkür - Acknowledgement



# Çıkar Çatışması Beyanı

*Editör - Hakem - Yazar - Kurum*

*Finansal-Kişisel ilişkiler çıkar/çatışma*

*Finansal bağlantı*

- *İstihdam*
- *Danışmanlık*
- *Hisse*
- *Onursal üye*
- *Ücretli bilirkişilik*

*Kişisel ilişkiler*

- *Akademik rekabet*
- *Entellektüel tutku*

# Katkı - Soru



*www.masafak.com*



*masafak@gmail.com*

# KAYNAKLAR

1. Hamuryudan V. Tıbbi Makale Yazım Kuralları, Çağrılı Editör, Anadolu Kardiyoloji Dergisi, Eylül 2003, s. 199-202
2. 2. Uzbay T.İ., Danışman Sorumluluğu, In: Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2004, Yılmaz O. (Ed.), TÜBİTAK Matbaası, Ankara 2004, s.127-134
3. 3. Huth J.E., Tıp Araştırmalarında Bilimsel Veriler; Değerlendirme ve Sunuş. TÜBİTAK Kitabevi , Tıpta bilimsel yazılım, editörlük ve denetleme sempozyumu, Kasım 1996 Ankara
4. 4. Özmen M.M., Dergiler için ortak yazım dili: Biyomedikal dergilere gönderilecek metinlerde aranan ortak koşullar. In:Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2005, Yılmaz O. (Ed.) , TÜBİTAK Matbaası, Ankara, 2005, s.131-164
5. 5. Day R.A., İn: Bilimsel makale nasıl yazılır, nasıl yayımlanır? (çeviri) Altay GA. TÜBİTAK Matbaası, Ankara, 2005
6. 6. Akdur R., Sağlık bilimlerinde araştırma ve tez yazma rehberi (projelendirme, uygulama, rapor yazma) Ankara, 1996.
7. 7. Bilir N., Toraks Derneği 1. Mesleki Gelişim Kursu, 4-6 Mart 2004 Kayseri
8. 8. Gökçe-Kutsal Y., Editör gözüyle danışmanlık. In:Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2003, Yılmaz O. (Ed.) TÜBİTAK Matbaası , Ankara, 2003, s 13-27